

CULTURA

IES JOAN RAMIS I RAMIS • Els estudiants del centre que treballen en el museu des de fa dos anys ofereixen visites guiades a grups externs que demostren la seva implicació en el projecte i les capacitats que assoleixen

Objectes del passat que eduquen els joves per afrontar el futur

Pep Mir

Són gairebé les deu del matí d'un dijous a un centre educatiu de Maó. Horari lectiu. És a punt de produir-se un fet poc habitual. Un grup de persones es disposa a participar en una visita guiada a un museu. Als guies se'ls veu nerviosos. I no poc. És normal. Bruna i Naia donen la benvinguda. S'han preparat l'activitat fins el més mínim detall, de forma acurada, però són extremadament joves. Només és la segona vegada en aquest curs que reben un grup extern al centre i, a més, en aquesta ocasió tenen un públic molt especial: els seus pares, mares i altres familiars.

La visita s'ha programat a l'horari de l'assignatura de Cooperació i Serveis a la Comunitat de l'IES Joan Ramis i Ramis, en la qual aquesta vintena d'alumnes de tercer d'ESO treballen dues hores a la setmana en el projecte de recuperació, catalogació i divulgació de les peces que formen part del museu del centre, inaugurat ara fa dos anys i a un espai que es va guanyar en la darrera gran reforma de l'institut. Es van estrenar com guies amb els amics de l'Illa del Rei i repeteixen amb les famílies. També es fa a segon d'ESO.

A la rebuda els assistents coneixen la història del 'Ramis' i el seu museu, i obtenen una descripció genèrica del que es fa en aquesta assignatura sobretot pràctica i de la distribució de l'espai, amb els objectes que s'emporten per impartir classe a la planta baixa i els documents d'arxiu al primer pis. La primera etapa són els animals naturalitzats (popularment dissecats) que coneix qualsevol persona que hagi estat alumne del centre d'haver-los vist a les vitrines dels passadissos. No hi són tots. Només els millor conservats.

Des de les primeres presentacions del contingut per part dels alumnes es nota que alguns es troben més còmodes que altres, que introdueixen més elements de teatralització a les seves intervencions. Els més recatats es limiten al text, però tots ells demostren conèixer el tema del qual xerren. Les explicacions

Els alumnes de tercer d'ESO van oferir una documentada i entretinguda visita guiada als seus familiars. Fotos: GEMMA ANDREU

dels joves guies fugen de les descripcions lineals de diccionari, estan trufades d'anècdotes i detalls sobre peces concretes que fan la visita amena, lleugera i interessant.

Per exemple, dels animals

Els docents destaquen l'enriquitment que aquesta feina suposa per a l'aprenentatge actiu dels estudiants

naturalitzats expliquen el seu origen i característiques, però també com es van obtenir, quan van costar i quines peripècies han viscut a l'institut en mans dels estudiants més irreverents. O els diversos noms que ha rebut

un esquelet humà, que va costar 400 pessetes, i que va servir tant per les classes de ciències com per les bromes dels alumnes. Açò són adhesius per a la memòria. Aquesta pràctica representa «un enriquitment de l'aprenentatge actiu i significatiu dels estudiants», segons destaquen els docents que hi participen.

La biblioteca històrica, els mapes antics, les esferes i aparells científics curiosos segueixen en les explicacions en què els alumnes es van donant pas de forma coordinada i metòdica, assajada sense cap dubte, molt treballada. Una làmina amb mesures, brúixoles arcaiques, unes ulleres 3D de fa molts anys, un llibre de plantes que és el més antic del museu (1694)... Tot posat en relació de personatges coneguts, anècdotes i trets principals del procés de recuperació, canvis d'ús al llarg del temps com amb les descàrregues elèctriques. No s'amaga que algunes

Continúa en la pàgina següente >>

«Es Diari» • MENORCA
DOMINGO, 16 DE MARZO DE 2025

>> Viene de la página anterior

dades no es coneixen. Feina per fer si algun d'aquests estudiants veu activat, amb l'assignatura, el seu vessant investigador. És important assenyalar que amb aquesta tasca es fomenta «el treball en equip i la creativitat a través de projectes reals i motivadors», afegeixen els professors, desenvolupant «competències claus en contextos pràctics, connectant la teoria amb la realitat».

Al primer pis, a l'arxiu històric, alguns pares es posen en alerta. Els alumnes tenen accés als més de 20.000 expedients dels estudiants que han passat pel 'Ramis'. Quatre estan sobre una taula. «No haureu tret el meu», diu un dels visitants. No l'han tret. Un dels expedients és el número 71, de Francesc Hernán-

dez Sanz, que va rebre classes al 'Ramis' entre 1875 i 1880. Un altre és d'Àngel Ruiz i Pablo. Els altres dos corresponen a dues germanes, excel·lents estudiants, que es va acabar sabent que eren d'una família d'espies de Stalin.

De nou a la planta baixa, s'acaba la visita amb l'estrella del museu, els ossos d'una balena de principis del segle passat que han estat recuperant els darrers mesos de forma molt acurada, amb assessorament d'experts i la voluntat que l'esquelet presideixi la sala. Prest penjaran el crani del sostre, expliquen. Estudiants i docents estan molt orgullosos del que fan amb aquest roquial, un projecte de llarga durada i molta feina que combina aprenentatge i museïtzació «que és únic a Espanya i a Europa», una característica que proporciona eleva-

La recuperació de la balena, projecte estrella, es presentarà a una trobada a Canàries

► Amb evident satisfacció, l'equip de l'IES Joan Ramis i Ramis que treballa en l'assignatura de Cooperació i Serveis a la Comunitat destaca l'indubtable «impacte positiu del projecte», que ha servit per «millorar l'aprenentatge dels alumnes i reforçar el vincle cultural amb la societat menorquina». Entre les filtes que assoleix aquesta metodologia, a més de les més clarament pedagògiques, posen l'accent en la projecció del patrimoni del centre dins i fora de l'institut, la consolidació de l'Institut Joan Ramis i Ramis «com un referent històric, cultural i pedagògic», i el reforç de la motivació mitjançant la participació en projectes únics i d'impacte (com l'esquelet de la balena), entre altres. Tan orgullosos estan dels resultats que

el projecte educatiu que tenen previst presentar-lo com a ponència a les jornades de l'Associació Nacional d'Instituts Històrics, que es celebraran el juliol a Las Palmas de Gran Canària. També comenten la participació dels alumnes de l'aula oberta (amb determinades necessitats especials), reforçant així la feina d'integració. Per incrementar aquesta difusió externa s'han elaborat vídeos, s'han organitzat activitats al centre com tertúlies històriques, s'ha participat en la Fira de la Ciència, s'ha convocat un concurs per a la creació del logo del museu, entre altres. Pel que fa a les novetats que s'estan preparant hi ha les audioguies, amb la participació dels cicles d'informàtica, o una exposició fotogràfica.

des dosis de motivació entre els aprenents, orgull i ganes de participar.

La sorpresa per als familiars arriba al final. Convidats a seure davant una taula i una pissarra, de sobte comproven com un dels alumnes, Jan, es converteix en professor simulat, passa llista. Se'l veu antic en formes i estètica. Xerra de vostè i esbossa una classe magistral, al dictat, amb en Francesc. Com abans. L'escenari canvia de sobte. Apareix un nou actor, Màrius, en aquest cas un docent actual, que convida els alumnes a tocar, a experimentar. És el contrast entre dos mètodes d'ensenyament. El darrer és el que ha permès fer una assignatura com aquesta de Cooperació i Serveis a la Comunitat al 'Ramis'. Una de les docents explica que «així fan teoria sense adonar-se», i que el següent fillet és adaptar la visita a ritmes petits. Entre molt altres. La feina al museu, i en la formació de joves, és inacabable.

Molt i de tot. Al museu de l'IES Joan Ramis i Ramis, inaugurat fa uns dos anys, es pot trobar el projecte estrella, que és l'esquelet de la balena, una gran quantitat de peces utilitzades des de fa molts anys per a l'ensenyament i un extens fons documental, amb més de 20.000 expedients d'alumnes.

Y además estas OFERTAS del 17 al 19 de marzo

QUIEN BIEN TE QUIERE TE BAJA EL PRECIO EN 700 PRODUCTOS

PRECIO MÁS BAJO

MANDARINA EROSKI 1KG	FILETE DE TERNERA BALEAR AL CORTE, KG	MERLUZA ENTERA 1-2KG	EMPANADAS DE POLLO 2 UDS
1,35 €/UD	15,99 €/KG	9,95 €/KG	1,80 €/EMPANADA
PIMIENTO ROJO KG	ESTOFADO DE TERNERA BALEAR AL CORTE, KG	JAMON CURADO FINO ESPAÑA, 120GR	En bandeja de 2 unidades.
2,39 €/KG	13,75 €/KG	2,75 €/UD	3,60€

EROSKI